

**UCHWAŁA XIII/111/2016
RADY GMINY OLSZANKA**

z dnia 22 lutego 2016 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz.1515, Dz.U z 2015 r., poz. 1890) i art. 176 pkt.1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2015r., poz.332, zm. Dz.U z 2015 poz. 1188, Dz.U z 2015 poz. 1045, poz. 1199, poz. 1830) Rada Gminy Olszanka, uchwała co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016-2018, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Olszanka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady

Wanda Galant

Załącznik do Uchwały Nr XIII/111/2016

Rady Gminy Olszanka

z dnia 22 lutego 2016 r.

**Gminny
Program Wspierania Rodziny
i Systemie Pieczy Zastępczej w Gminie Olszanka
na lata 2016-2018**

Gminny program wspierania rodziny na lata 2016-2018 stanowi samodzielny program, służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

I. WPROWADZENIE

Rodzina jest szczególnym środowiskiem, nieporównywalnym z innymi środowiskami życia, pracy czy zabawy. Dom rodzinny kojarzy nam się z atmosferą pełną miłości, zaufania, bezpieczeństwem oraz charakterystycznymi dla członków rodziny cechami takimi jak: osobiste zaangażowanie, prywatność, zażyłość, wspólny cel, poczucie obowiązku i odpowiedzialności za rodzinę. Rodzina towarzyszy człowiekowi od urodzenia przez całe życie. Jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem życia człowieka, naturalnym źródłem ładu moralnego, który kształtuje się dzięki miłości i odpowiedzialności rodziców.

Jednak nie w każdym domu rodzina spełnia te wartości. Dla wielu ludzi dom kojarzy się z zagrożeniem, brakiem poczucia bezpieczeństwa, cierpieniem.

Trudno jest pogodzić się z faktem, że osoby, którym dzieci ufają kochają mogą się nad nimi znęcać psychicznie, fizycznie mogą być wobec nich okrutne. Wiele osób wstydy się komukolwiek powiedzieć, co dzieje się w ich domach, czują się winne i wybierają milczenie, ponieważ boją się, że jeżeli opowiedzą komuś o tym, co dzieje się w ich rodzinie zostaną ukarane. Takie zachowanie pogłębia bezsilność ofiary przemocy a zwiększa władze sprawcy.

Dzieci dorastające w domach, w których występuje przemoc cierpią nie tylko wtedy, kiedy doznają przemocy bezpośrednio również wtedy, kiedy są świadkami przemocy dorosłych. Atmosfera w domu ma ogromne znaczenie dla prawidłowego rozwoju dziecka i funkcjonowania w późniejszym życiu.

Rodzina, w której występuje problem alkoholowy stanowi negatywny wpływ na rozwój dziecka. Dom rodzinny, w którym panuje alkoholizm jest dla członków rodziny a szczególnie dla dziecka ogromną tragedią, nie ma w nim zrozumienia, nie można się w nim schronić przed przykrymi doświadczeniami. W takim domu nieporozumienia i awantury, które występują bardzo często naruszają równowagę domowników żyją oni w ciągłym lęku i napięciu. Dzieci wychowujące się w rodzinach nadużywających alkoholu, żyją z poczuciem zagrożenia, cierpią i uczą się złych sposobów postępowania, które utrudniają im życie, przystosowują się do nienormalnego i zagrażającego środowiska rodzinnego wchłaniając w siebie tą niemoralną sytuację. Dzieci najczęściej nie mają kontroli nad własnym życiem, nie ufają ludziom, mają niskie poczucie własnej kontroli, ciągła niepewność. Najbardziej powszechnym doznaniem dzieci alkoholików jest poczucie wstydu za sytuacje w domu, za pijących rodziców, mogą być pozbawione wsparcia emocjonalnego, uczą się negatywnych sposobów radzenia sobie z problemami, brakuje im stałego systemu wartości, norm i celów, zaczynają izolować się społecznie.

Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników służby zdrowia, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania.

Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze

strony rodziny. Ponadto praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompetentną i obiektywną oraz podejmowana możliwie jak najwcześniej.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotymowej, należy docenić i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w pełnieniu jej funkcji opiekuńczo- wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie.

Zawarte w niniejszym programie propozycje pomocowe wspierają rodzinę w prawidłowym wypełnianiu funkcji. Założeniem Programu jest wspieranie rodziny naturalnej już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić rodzinę.

II. UWARUNKOWANIA PRAWNE

Zadania przyjęte do realizacji w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny, zwanego dalej Programem są spójne z kierunkami działań przyjętymi w szczególności w następujących aktach prawnych:

- 1) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015r., poz.332);
- 2) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163);
- 3) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r., o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180, poz.1493 z późn. zm.);
- 4) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2012r., poz. 1356 z późn. zm.);
- 5) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2012r.,poz.124 z późn.zm.);
- 6) Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Olszanka.

III. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są dzieci i rodziny z terenu gminy Olszanka, a w szczególności rodziny przeżywające trudności w sferze opiekuńczo – wychowawczej, w których wychowują się dzieci oraz rodziny, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

IV. DIAGNOZA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszance, dalej zwany Ośrodkiem lub GOPS, otacza opieką **198** rodzin; w tej grupie jest **72** rodziny z dziećmi. W **10** rodzinach występują problemy opiekuńczo – wychowawcze. W rodzinach tych wychowuje się **15** dzieci. W 2015 roku Ośrodek zatrudniał asystenta rodziny, pod opieką którego znajdowały się 3 rodziny.

Tabela 1

Struktura rodzin z dziećmi objętych pomocą Ośrodka

Rodziny	Liczba rodzin
z dziećmi do 6 roku życia	22
z dziećmi do 18 roku życia	69
wielodzietne	8 / tj. 3 i więcej dzieci w rodzinie
niepełne	12
z dzieckiem niepełnosprawnym	5

Tabela 2

Rodziny objęte pomocą Ośrodka z podziałem na liczbę dzieci w rodzinie

	Liczba dzieci w rodzinie						
	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5 dzieci	6 dzieci	7 dzieci
Liczba rodzin	33	17	12	8	1	0	1

Tabela 3

Powody korzystania przez rodziny ze świadczeń pomocy społecznej

	Powody do korzystania przez rodziny ze świadczeń pomocy społecznej			
	ubóstwo	bezrobocie	bezradność w sprawach opiekuńczo -wychowawczych	bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego
Liczba rodzin	80	66	20	2

GOPS Olszanka prowadzi między innymi ścisłą współpracę z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych poprzez kierowanie osób uzależnionych do komisji. Ponadto rodziny dotknięte przemocą kieruje się do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, dalej zwanego Zespołem Interdyscyplinarnym, oraz grup roboczych.

W 2015 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło **8** Niebieskich Kart.

Z danych Zespołu Kuratorskiego ds. Rodziny i Nieletnich w Brzegu, wynika, iż w 2015 roku na terenie gminy Olszanka kuratorzy pełnili **3** nadzory karne nad niepełnoletnimi dziećmi w związku z demoralizacją i czynami karalnymi oraz w **8** sprawach opiekuńczych związanych z ograniczeniem władzy rodzicielskiej.

W wielu rodzinach, objętych pracą socjalną lub nadzorem kuratora, występują liczne problemy w opiece nad dziećmi, a mianowicie: zaniedbywanie nauki, nie realizowanie obowiązku szkolnego, zagrożenie demoralizacją, niska samoocena, złe warunki socjalno – bytowe, uzależnienie od alkoholu rodziców. Brak odpowiedniego, specjalistycznego wsparcia dla tych rodzin powoduje potencjalne zagrożenie związane z koniecznością umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

W gminie Olszanka w 2015r. w rodzinach zastępczych przebywało:

- 1) 1 dzieci w 1 rodzinie zastępczej spokrewnionej;
- 2) 0 dzieci w 0 rodzinach zastępczych zawodowych;
- 3) 1 dziecko w 1 rodzinie zastępczej nie zawodowej.

V. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym, - działalność instytucji pracujących na rzecz rodzin, - systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną, - rozwój poradnictwa rodzinnego realizowanego przez jednostki publiczne, - rozwijający się system pieczy zastępczej, - otwartość na współpracę, - inicjowanie działań na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej członków rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, - wspieranie rodzin we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania poprzez pracę socjalną z 	<ul style="list-style-type: none"> - mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej, - niechęć osób do korzystania z poradnictwa specjalistycznego, tkwienie w uzależnieniu od pomocy społecznej, - wyuczona bezradność - roszczeniowość klientów GOPS - narastający problem przemocy w rodzinach, - narastający problem osób uzależnionych od alkoholu, - bezrobocie i zła sytuacja finansowa, - brak dużych zakładów pracy, - niewystarczający system informacyjny, - niewystarczająca współpraca między instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi, - brak nowych lokali mieszkalnych ,lokali

rodziną - zmiana postaw społecznych, - istniejące placówki opiekuńczo-wychowawcze na terenie powiatu brzeskiego, - aktywizacja społeczna i zawodowa podopiecznych Ośrodka Pomocy Społecznej; - dobrze wyszkolona kadra ośrodka.	socjalnych, brak mieszkań chronionych;
SZANSE	ZAGROŻENIA
- kierowanie pomocy do konkretnych adresatów, - racjonalne wykorzystanie środków finansowych.	- wzrost liczby osób korzystających ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, - wzrost skomplikowanych problemów rodzin, - patologizacja społeczeństwa.

VI. ANALIZA ZASOBÓW W GMINIE OLSZANKA

Powody przyznania pomocy w latach 2014-2015

Powody trudnej sytuacji życiowej	2014 rok		2015 rok	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	80	215	73	202
Bezdomność	0	0	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	8	47	8	46
w tym : wielodzietność	5	34	6	38
Bezrobocie	66	187	61	176
Niepełnosprawność	35	77	27	59
Długotrwała lub ciężka choroba	56	160	44	129
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	22	103	15	66
Przemoc w rodzinie	8	51	1	6
Alkoholizm	3	10	1	3

Uwzględniając przyczyny pomocy, najczęstszym powodem udzielania pomocy osobom i rodzinom w ostatnich latach było ubóstwo. Kolejne grupy dyspanseryjne, to: bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność. W wielu wymienionych wyżej przypadkach w jednej rodzinie występowało jednocześnie kilka dysfunkcji.

Na koniec 2015 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Brzegu było zarejestrowanych **196** osób bezrobotnych z terenu gminy Olszanka.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszance w ramach pracy socjalnej udziela swoim klientom pomocy w realizacji podstawowych funkcji rodziny i wspiera w wypełnianiu zadań wychowawczych mając zawsze na względzie dobro dzieci. Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną w pieczy zastępczej. Praca z wybraną rodziną jest prowadzona do momentu osiągnięcia przez tę rodzinę stabilizacji życiowej umożliwiającej podstawowe wypełnianie obowiązków wobec małoletnich dzieci. W momencie, gdy pomoc instytucjonalna w danym środowisku rodzinnym nie daje zadowalających efektów decyzją sądu dziecko umieszczane jest w pieczy zastępczej, powiat koordynuje poszukiwania dla dziecka form pieczy zastępczej, a gmina Olszanka jest obowiązana pokrywać część kosztów na utrzymanie dziecka w tej pieczy / w pierwszym roku to 10% kosztów/.

Placówki Oświatowe

Na terenie Gminy Olszanka działają 3 Zespoły Szkolno – Przedszkolne w skład, których wchodzi: 5 przedszkoli, 3 szkoły podstawowe oraz 1 gimnazjum.

Na terenie gminy Olszanka istnieje również 1 szkoła publiczna oraz przedszkole prowadzone przez Stowarzyszenie Przyjaciół Szkół Katolickich w Częstochowie.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Celem Komisji jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych. Zadania GKRPA:

- podejmowanie działań mających na celu zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych współuzależnionych,
- udzielanie osobom uzależnionym i członkom ich rodzin pomocy psychospołecznej i prawnej,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych,
- podejmowanie działań na rzecz ograniczenia dostępności alkoholu,
- współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi i osobami fizycznymi w rozwiązywaniu problemów uzależnień.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny

Od 2011 roku na terenie gminy Olszanka działa Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, którego członkami są przedstawiciele różnych instytucji m.in.: GOPS Olszanka, policji, ochrony zdrowia, oświaty, kurator sądowy, członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zespół ma za zadanie m.in. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, następnie podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w celach zapobiegawczych bądź podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą. Konieczne jest opracowywanie i realizacja indywidualnych planów pomocy i inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc, a następnie monitorowanie sytuacji w tych rodzinach. Do zadań zespołu należy również dokumentowanie podejmowanych działań, a także ich efektów.

Policja

Działania funkcjonariuszy na rzecz dziecka i rodziny realizowane są w oparciu o stałą współpracę z GOPS Olszanka. W zakresie działań na rzecz rodzin funkcjonariusze podejmują interwencje w zakresie przemocy w rodzinie.

Opieka Zdrowotna

Na terenie gminy Olszanka działają 3 ośrodki zdrowia oraz 1 punkt lekarski.

Prowadzą one działania pomocowe w zakresie profilaktyki na rzecz dziecka i rodziny, w tym: opieki medycznej, opieki pielęgniarskiej i stomatologicznej, badań okresowych i profilaktycznych.

Pomoc w terenie niesiona przez pielęgniarki środowiskowe, które w przypadku zauważenia przemocy rodzinnej powinny powiadomić właściwe instytucje. Personel opieki zdrowotnej współpracuje stale z GOPS Olszanka w zakresie opieki nad osobami chorymi, niepełnosprawnymi i seniorami.

VII. CELE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY

Tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny i jej prawidłowego funkcjonowania.

CELE SZCZEGÓŁOWE

Wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej.

Praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych.

Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie.

VIII. MONITORING I EWALUACJA

Ewaluacja ma na celu uzyskanie informacji czy osiągnięto zakładane rezultaty oraz czy pozwoliły one oraz w jakim stopniu w realizacji celów Programu. Monitoring ma na celu uzyskanie informacji na temat realizacji planowanych w ramach programu działań w zakresie ich czasu realizacji, założeń, źródeł finansowania oraz przełożenia na osiągnięcie rezultatów programu.

W ramach procesu monitoringu i ewaluacji uzyskana zostanie informacja czy i jakim obszarze program wymaga aktualizacji lub zmian postawionych celów.

Ewaluacja wg kryterium użyteczności oraz trwałości ma na celu uzyskanie informacji na temat zależności pomiędzy potrzebami rzeczywistymi, a rezultatami oraz efektami działań.

Przez cały okres realizacji programu prowadzony będzie monitoring i ewaluacja bieżąca.

IX. REALIZACJA PROGRAMU

Cel szczegółowy

Wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej.

L.p.	Działania	Okres realizacji	Realizator	Wskaźniki	Źródło finansowania
1	Pomoc rodzinie wg stwierdzonych potrzeb	2016-2018	GOPS Olszanka, Punkt Pomocy Kryzysowej w Brzegu	Liczba rodzin, która została objęta pomocą	Środki własne, środki zewnętrzne
2	Pomoc dla rodzin świadczona przez pracowników socjalnych	2016-2018	GOPS Olszanka	Liczba rodzin, która została objęta pomocą	Środki własne, środki zewnętrzne
3	Realizowanie programów profilaktycznych z zakresu dysfunkcji rodzin	2016-2018	PCPR Brzeg, Placówki oświatowe, Policja.	Liczba zrealizowanych programów	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
4	Organizowanie szkoleń, prelekcji, porad, dla rodziców	2016-2018	Placówki oświatowe,	Liczba zrealizowanych szkoleń prelekcji porad	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
5	Indywidualne poradnictwo zawodowe psychologiczne i pedagogiczne.	2016-2018	Poradnia psychologiczno-pedagogiczna w Grodkowie, Punkt Pomocy Kryzysowej w Brzegu	Liczba porad	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
6	Kursy, szkolenia, warsztaty dla pracowników instytucji wspierających rodzinę.	2016-2018	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu, GOPS Olszanka	Liczba szkoleń, kursów, warsztatów Liczba uczestników	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne

Cel szczegółowy

Praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych.

L.p.	Działania	Okres realizacji	Realizator	Wskaźniki	Źródło finansowania
1	Analiza sytuacji rodzin, których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej.	2016-2018	GOPS Olszanka,	Liczba analizowanych rodzin	Środki własne

2	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem	2016-2018	GOPS Olszanka, PCPR w Brzegu, Placówki oświatowe, Punkt Pomocy Kryzysowej w Brzegu	Liczba monitorowanych rodzin	Środki własne, środki zewnętrzne
3	Konsultacje i specjalistyczne (w tym pomoc psychologiczna i prawna)	2016-2018	Gmina, GOPS Olszanka, PCPR w Brzegu, Poradnia psychologiczno-pedagogiczna w Grodkowie, Punkt Pomocy Kryzysowej w Brzegu	Liczba konsultacji Liczba udzielonych porad	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
4	Organizowanie grup wsparcia (w razie potrzeb).	2016-2018	Gmina, GOPS Olszanka	Liczba zorganizowanych grup wsparcia	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne

Cel szczegółowy

Zapewnienie bezpieczeństwa dziecka i rodziny.

L.p.	Działania	Okres realizacji	Realizator	Wskaźniki	Źródło finansowania
1	Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom zagrożonym	2016-2018	Gmina, GOPS Olszanka,	Liczba rodzin objętych pomocą	Środki własne, środki zewnętrzne
2	Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	2016-2018	GOPS Olszanka, Placówki Opieki Zdrowotnej,	Liczba monitorowanych rodzin	Środki własne,
3	Organizacja wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	2016-2018	GOPS Olszanka, Placówki oświatowe,	Liczba zorganizowanych form wypoczynku Liczba uczestników wypoczynku	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
4	Finansowanie funkcjonowania rodzin wspierających (w razie potrzeby).	2016-2018	Gmina, GOPS Olszanka,	Liczba rodzin wspierających	Środki własne realizatorów działania, dotacje
5	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	2016-2018	Gmina, GOPS Olszanka,	Liczba umieszczonych dzieci	Środki własne realizatorów działania, dotacje

X. EFEKTY I REZULTATY PROGRAMU

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny i dziecka
- zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia

- dla rodziny i dziecka.
- poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.
- przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej.
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych.
- poprawa i wzrost, jakości w zakresie funkcjonowania rodziny,
- wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i
- poprawnych relacji rodzinnych,
- umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej
- poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
- rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi
- program wpierania rodziny.

XI. ODBIORCY PROGRAMU

Odbiorcami Programu są:

- rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki,
- przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

REALIZATORZY PROGRAMU

Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszance przy współpracy z następującymi instytucjami:

- Urzędem Gminy w Olszance.
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
- Policją.
- Placówkami oświatowymi i kulturalnymi.
- Placówki Opieki Zdrowotnej.
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu.
- Organizacjami pozarządowymi.
- Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Opolu.
- Punktem Pomocy Kryzysowej w Brzegu

XII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Finansowanie zadań wynikających z ustawy o wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określone jest między powiatem, a gminą, przy czym zgodnie z art. 191 ust. 9: ustawy "W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej”.

Natomiast art. 191 ust. 10 ustawy o wspieraniu rodziny określa: „W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, w wysokości:

1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej - średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym”.

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy zastępczej są:

- budżet gminy;
- budżet państwa;
- inne źródła finansowania.

XIII. ASYSTENT RODZINY

Jednym z nowatorskich rozwiązań, jaki wprowadziła ustawa jest dodanie do systemu pomocy społecznej funkcji asystenta rodziny. Szerokie spektrum działań stojących przed asystentem rodziny podyktowane było potrzebą wsparcia rodziny w postaci wyłącznie pracy socjalnej. Wykonywanie obowiązków pracownika socjalnego na terenie gminy, w której wykonuje pracę nie może być łączona z funkcją asystenta rodziny.

Celem pracy asystenta będzie osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej prawidłowe wychowywanie dzieci.

Jego głównym zadaniem będzie niedopuszczenie do oddzielenia dziecka od rodziny lub umożliwienie jak najszybszego powrotu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. Asystent rodziny ma być bliżej rodziny i jej problemów, a jego elastyczny, nienormowany czas pracy (zatrudnienie w ramach stosunku pracy w systemie zadaniowego czasu pracy albo umowy o świadczenie usług) powinien być dostosowany do realnych potrzeb rodziny. Praca asystenta rodzinnego ma charakter kompleksowy. W pierwszej kolejności osoba pełniąca tę funkcję dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin - mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych czy prawnych (pomaga w wyrobieniu dokumentów, przygotowaniu pism urzędowych, uzyskaniu zasiłku celowego i ubezpieczenia zdrowotnego, nawiązaniu kontaktu z pracownikami socjalnymi, poradniami specjalistycznymi i konsultantami prawnymi, towarzyszy w kontaktach z odpowiednimi instytucjami itp.) Ponadto pomaga też w rozwiązaniu problemów psychologicznych podopiecznych (emocjonalnych, rodzinnych) i w razie potrzeby kieruje ich na odpowiednią terapię. Asystent wspiera również swoich podopiecznych w podejmowaniu aktywności społecznej, stara się łagodzić ewentualne konflikty z sąsiadami i rodziną. Do jego zadań należy też motywowanie podopiecznych do podnoszenia kwalifikacji zawodowych lub kontynuowania nauki, ukierunkowanie w wyborze odpowiedniej szkoły lub kursów zawodowych.

Asystent rodziny pracuje z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub innym miejscu wskazanym przez rodzinę. Należy podkreślić fakt, iż asystent rodziny nie pracuje jedynie z rodzinami biologicznymi mającymi problemy opiekuńczo-wychowawcze i zagrożonymi odebraniem dziecka, ale również z rodzinami, którym ograniczono już prawa rodzicielskie poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

Do zadań asystenta rodziny należy również:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- 2) opracowanie we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 4) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się z działaniach na rzecz dziecka i rodziny,
- 5) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą.

Lokalny system wsparcia rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, aby przynosił pożądane efekty musi szczególnie naciskać na profilaktykę oraz prace z rodziną biologiczną.

W celu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodzina może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej. Pomoc rodziny wspierającej może dotyczyć różnych aspektów życia, w szczególności:

- organizowanie czasu wolnego dzieciom,
- wypracowanie nawyku wspólnego spędzania czasu przez członków rodziny,
- pomoc w nauce,
- wskazówki dotyczące wychowania dzieci,

oraz wydawałoby się oczywistych dla rodzin czynności takich jak: nauka gotowania, sprzątnięcia, utrzymania higieny osobistej czy racjonalnego prowadzenia budżetu domowego.

Rodzina wspierająca powinna współpracować z asystentem rodziny. Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka. Rodzinę wspierającą ustanawia wójt właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspieranej po uzyskaniu pozytywnej opinii kierownika ośrodka pomocy społecznej wydanej na podstawie przeprowadzonego rodzinnego wywiadu środowiskowego. Z powyższą rodziną zawarta jest umowa, która określa zasady zwrotu kosztów związanych z udzieleniem pomocy zgodnie z art. 29 ust 2 ustawy o wspieraniu rodziny. Umowę zawiera wójt lub kierownik ośrodka pomocy społecznej.

Ośrodek pomocy społecznej od lipca 2015 roku zatrudnia asystenta rodziny.

Jest to zadanie obowiązkowe gminy.

XIV. INSTYTUCJE ZAANGAŻOWANE W REALIZACJĘ PROGRAMU

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszance,
- Urząd Gminy w Olszance,
- Instytucje i organizacje prowadzące działania na rzecz dziecka i rodziny,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grodkowie,
- Placówki oświatowe z tereny gminy Olszanka,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Olszance,
- Policja,
- Kuratorzy Sądowi,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,

- Asystent rodziny oraz ewentualne rodziny wspierające.

Przewodnicząca Rady

Wanda Galant

UZASADNIENIE

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016-2018, w gminie Olszanka opracowano w oparciu o art. 176 pkt.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2015r., poz.332, zm. Dz.U z 2015 poz. 1188, Dz.U z 2015 poz. 1045, poz. 1199, poz. 1830) w myśl, którego gmina zobowiązana jest do tworzenia i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Poprzedni Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2013-2015 obowiązywał do 31.12.2015r.

Niniejszy program opracowano biorąc pod uwagę potrzeby wynikające ze sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w latach 2013-2015.